

LITERATUUR-OVERZICHTEN.

WEEKBLADEN.

Münchener medizinische Wochenschrift. 1930, No. 49.

F. LANGE. *Blutdrucksenkung durch körpereigene Substanz.* — Voordracht. LANGE heeft bij dieren aangetoond, dat extracten van verschillende organen, spieren enz., per os of intraveneus toegediend, den bloeddruk voorbijgaand doen dalen. De organen, die de meeste kleine arteriën en haarvaten bevatten, doen dit het sterkste: de stof, die den bloeddruk doet dalen, schijnt aan de cellen der kleine bloedvaten gebonden te zijn. Deze stof verliest haar werkzaamheid niet door koken, ook niet bij 120° en bij koken met verdund azijnzuur; zij is dialyseerbaar. FELIX en VON PUTZER-REYBEGG hebben getracht den aard van deze stof te bepalen: zij behoort niet tot de purinen, is niet choline of histamine. Zij hebben een kristallijne stof kunnen isoleren, die bij katten den bloeddruk doet dalen. Bij den mensch werd na gebruik van 300 gram nier daags een duidelijke daling van den bloeddruk waargenomen.

C. STERN. *Ueber Atmngymnastik nach ROEMHELD bei der Behandlung der Prostatabeschwerden.* — STERN heeft opgemerkt, dat de middenrifgymnastiek (systematische diepe in- en uitademingen), die ROEMHELD ter behandeling van aorta-afwijkingen aanbeval, ook gunstig werkt bij pruritus senilis, acne, urticaria, furunculosis enz. Bij onderzoekingen hierover trof het hem, dat dergelijke patiënten, indien zij verschijnselen van prostatahypertrophie vertoonden, na de gymnastiek zooveel gemakkelijker hun blaas konden ledigen. Lichte en beginnende prostataverschijnselen berusten vaak niet op hypertrophie van het klierweefsel, doch op vaatstoornissen in de klier. Op deze oefent de gymnastiek een gunstigen invloed uit. STERN beveelt deze ook ter voorkoming van hypertrophie der prostata aan.

P. UHLENHUTH. *Zur Epidemiologie der WEIL'schen Krankheit mit besonderer Berücksichtigung der Wasserinfektion. (Schluss).* — Uitvoerig wordt het vraagstuk der epidemiologie der ziekte van WEIL besproken. Contactinfectie komt niet in aanmerking, evenmin verbreiding der ziekte door insecten. De mensch wordt direct door ratten besmet of door water (badepidemieën). In het water kan de spirochaete icterogenes door ratten geraken, waar zij zich waarschijnlijk vrij vermenigvuldigen kan; mogelijk is, dat de spirochaete pseudoicterogenes, die veel in water voorkomt, in ratten overgaat in den echten vorm (deze overgang door dierpassages is in zeldzame gevallen waargenomen). UHLENHUTH kan niet aannemen, dat de spirochaete pseudoicterogenes identiek is met de spirochaete icterogenes en rechtstreeks de ziekte van WEIL kan veroorzaken; denkbaar, doch onbewezen is het echter, dat zij onder bijzondere omstandigheden zonder tusschenkomst van ratten in de icterogenes kan overgaan. Ook is het mogelijk, dat de echte spirochaete primair zonder ratten in de natuur voorkomt.

W. RIMPAU. *Ueber das Problem der Entstehung der Erkältungskrankheiten. (Schluss).* — Niet kort samen te vatten.

PLESCH. *Anamnese.* — Uitvoerig wordt het groote belang eener goede anamnese toegelicht.

O. DITTMAR. *Eine neue Lagerung zur kombinierten Extensionsbehandlung.* — Afgebeeld.

H. KRAUSS. *Bevölkerungspolitik. (Schluss folgt).*

M. SONAK. *Organotherapeutische Ergebnisse bei Leber- und Gallenwegserkrankungen.* — Gunstige ervaringen, bij 16 lijdens aan ziekten van galblaas en lever opgedaan met cholotonon (Promonta). Snel verdwenen de subjectieve en objectieve verschijnselen.

GRASSL. *Die bayerische Aerzteversorgung.*

A. BIER. *Beiträge zur Heilkunde aus der chirurgischen Universitätsklinik in Berlin. VIII. Abhandlung: Wesen und Grundlagen der Heilkunde. I. Teil: Naturalismus.*

E. PAYR. *Professor PAUL FRANGENHEIM †.*

K. HELLMUTH. *Ueber den Wert der FRANKENSCHEN „Luftprobe“ zur Prüfung der Plazenta auf ihre Vollständigkeit.* — Beantwoording van FRANKEN.

H. FLÖRCKEN. *Spätergebnisse nach Magenresektion wegen Ulcus ventriculi und duodeni.* — Opmerkingen bij het artikel van OBERNIEDERMAYR. Ook SCHINDLER voegt hier eenige opmerkingen aan toe, welke door OBERNIEDERMAYR beantwoord worden.

A. MAHLO. *Zur Kritik der Reaktion des Lupus vulgaris auf Milzpräparate.* — Opmerkingen bij het artikel van NAGELL en LIERS.

R. HELLER. *Kurzwellenbestrahlung des Rattensarkoms.* — Opmerkingen bij het artikel van PFLOMM.

La Presse médicale. 1930, No. 93.

E. CHABROL. *A propos des pancréatites chroniques.* — CHABROL onderscheidt bij zijn bespreking de histologische pancreatitis, die veel voorkomt (diabetes, tuberculöse diarrhee, colitis enz.), en de chirurgische pancreatitis, die met icterus gepaard gaat en doorgaans met cholelithiasis samengaat. Deze komt echter ook zonder deze ziekte voor; CHABROL haalt hiervan eenige voorbeelden aan.

R. LUTEMBACHER. *L'alternance du coeur.* — Uitvoerige bespreking van deze afwijking der hartwerking.

PH. PAGNIEZ. *Le rôle de l'hydratation dans l'épilepsie.* — Overzicht der voornamelijk Amerikaanse literatuur.

Association stomatologique internationale.

La Presse médicale, 1930, No. 94.

P. ALGLAVE. *L'ostéosynthèse appliquée aux fractures fermées du bras.* — Aan de hand van een geval en vele afbeeldingen worden de voordeelen van deze methode bij bepaalde fracturen van het midden van den humerus uiteengezet. Het is zaak deze behandeling zoo vroeg mogelijk toe te passen.

M. CHIRAY et I. PAVEL. *La calcification de la vésicule biliaire.* — Uitvoerige bespreking dezer zeldzame aandoening naar aanleiding van een eigen geval. Vele afbeeldingen van het praeparaat.

M. LÉON-KINDBERG et A. SOULAS. *La méthode bronchoscopique dans le traitement des abcès du poumon.* — Negen gevallen van longabsces, zoowel acuut, subacuut als chronisch, behandeld en hersteld na herhaalde malen toegepaste bronchoscopie, waarbij de luchtpijptakken gereinigd werden, secret geaspireerd en jodium- of eucalyptusolie geïnstilleerd. In den regel kan men in gevallen, die geen neiging tot spontane genezing vertoonen, met de bronchoscopische behandeling beginnen, die, ook indien zij toch door operatie moet worden gevolgd, den patiënt gewoonlijk in beteren toestand brengt. Vele afbeeldingen van radiogrammen.

P. SMIT.

Wiener klinische Wochenschrift. 1930. No. 47.

Originalabhandlungen. A. WITTEK. *Zur Frakturenbehandlung.* — Een bespreking van de behandeling van beenbreuken, hoofdzakelijk om het gebied af te bakenen van den practiseerenden geneesheer tegenover den ziekenhuis-chirurg.

D. DANIELOPOLU, G. PROCA und R. BRAUNER. *Ueber die Rolle der Leber in der Regulierung des Tonus des vegetativen Nervensystems und über den Entstehungsmechanismus der ikterischen Bradykardie.* — De vroeger vermelde (*W. kl. Ws.*, 1930, no. 42) proeven met choline werden voortgezet, inspuitingen in ader- of slagader met of zonder passage van de, al of niet gezonde lever van adrenaline of choline worden in hun werking vergeleken en zoo de absorbeerende functie van de levercellen voor stoffen aangetoond. Hierdoor wordt bij leverziekten de storing in den vago-sympathischen tonus begrijpelijk.

E. PREISSERKER. *Zur klinischen Feststellung des Schädeltraumas beim Neugeborenen.* — In het bloedserum van pasgeborenen vindt men een geelbruine verkleuring als er een resorptie van uitgestort bloed plaats vindt. Bij vermoeden van intracranieele bloeding kan deze serum-reactie dus steun aan de diagnose geven.

A. LUX. *Zur Behandlung der Trigeminus-Neuralgie.* — Uitgaande van de veronderstelling, dat een deel van de gevallen van trigeminusneuralgie veroorzaakt wordt door vaatkramp in het ganglion GASSERI, behandelde men deze patiënten met een diathermischen stroom van de ooggen naar den hals en zulks in een honderdtal gevallen met zeer goed gevolg.

E. HORNER. *Moderne Narkosen.* — Naar aanleiding van de voordracht van LOTHEISZEN (*W. Kl. Ws.*, 1930, No. 28) wijst HORNER er op, dat hij reeds in 1922 een rectaal-narcose met aether-olie mengsel (2 : 0) aanbeval.

LOTHEISZEN. *Erklärung zu vorstehender Mitteilung* ERWIN HORMERS. — Reeds in 1913 werd hetzelfde aanbevolen door GWATHMEY.

K. HERMAN. *Ueber die BANGSche Krankheit.* — Na beschrijving van 4 ziektegevallen, die in een familie voorkwamen, wordt een overzicht gegeven van de symptomatologie en van de differentieele diagnostiek.

A. FRISCH *Ueber Schwangerschaftsunterbrechung wegen Lungentuberkulose.* — De longtuberculose wordt door FRISCH verdeeld in 7 types, wat het belcop betreft ongeveer naar de indeeling van NEUMANN en daarop werd nagegaan, welke vormen in de jaren 1922—1925 aanwijzing gaven voor de onderbreking der zwangerschap. In 1927 is daarna onderzocht hoe het verdere beloop van de tuberculose geweest is bij de al of niet geopereerden.

Richtlinien für die Praxis. W. KNOEPFELMACHER. *Welche Atypien treten beim Scharlach-exanthem auf?*

Wiener klinische Wochenschrift. 1930, No. 48.

Originalabhandlungen. R. VOLK. *Therapie des Lupus vulgaris und die GERSON-Diät.* — Voordracht van den artsencursus.

H. PIRKER, *Ueber Behandlung von Oesophagusverengerungen.* — Hoofdzakelijk worden de vernauwingen besproken, die na etsingen ontstaan. Werkelijk volkomen afslaitingen komen bijna niet voor, door scheikundige reacties kan men gewoonlijk aantoonen, dat enkele druppels vocht toch doorgelaten worden. Is dit het geval, dan moet het gelukken de vernauwing te sondeeren (eventueel retrograde en met gebruik maken van oesophago-scopie) en op den duur te verwijderen.

H. POPPER und O. WOSAZEK *Gezamtkohlehydratbestimmung und Glykogennachweiss.* — Als beste methode, ter verkrijging van een oordeel voor het glycogeen gehalte van de weefsels, wordt aanbevolen het lijken-materiaal te onderzoeken op het totale gehalte aan koolhydraten. De koolhydraten van anderen oorsprong zijn vrijwel constant. Bij plotseling gestorvenen bevat de lever veel glycogeen, bij uitgeputte personen met langdurende agone is het gehalte gering. Diabeteslijders hebben veel glycogeen in de lever en zulks onafhankelijk van een eventueel voorafgegene behandeling met insuline.

F. FUCHS. *Zur Diuretinbehandlung bei Reizzuständen der Harnblase.* — De verhoogde urinedrang bij nerveuse toestanden, in het eerste stadium van tabes, bij beginnende prostata-hypertrophie, kan uitstekend bestreden worden met diuretine 2 × daags $\frac{1}{2}$ gr.) mits er geen rest urine is en geen infectie van blaas of prostata.

H. HOMMA. *Ein neuer Apparat zur Bestimmung der Blutgerinnungszeit.* — Het bloed wordt verkregen door aansteken van de blootgelegde ader met een geparaffineerde glascapill.ir en daarna in een niet geparaffineerde zijbuis gebracht, die een mantel heeft van water, op 32° verwarmd.

W. HAUSMANN. *Grundlagen der Lichttherapie.* — Voordracht van den artsencursus.

H. HERSCHMANN. *Ischiastherapie.* — Voordracht van den artsencursus.

E. HELMREICH. *Tuberkulinediagnostik.* — Voordracht van den artsencursus.

Richtlinien für die Praxis. E. MALIWA *Welcher therapeutischer Grundplan ist bei den verschiedenen Stadien von Gelenkserkrankungen zu empfehlen?*

J. ED. ST.

Klinische Wochenschrift. 1930, No. 48.

L. NÜRNBERGER. *Röntgenmutationen und Spätschädigung durch Röntgenstrahlen.* — Beschouwing.

R. MEYER, *Ovarialtumoren und Geschlechtlichkeit. Ein Beitrag zur funktionellen Betrachtung der Geschwülste.* — Voor den naam seminoom wil schrijver disgerminoom invoeren; daar de cellen in deze soort gezwollen niet rijp worden in germinale richting. Bij de granulosa-celgezwollen wordt het slijmvlies van den uterus in de richting der deciduavorming veranderd zoowel bij zeer oude vrouwen als bij zeer jonge kinderen. Bij arrhenoblastomen treden verschijnselen van vermannelijking op den voorgrond. Al deze pathologische weefselwoekeringen hebben een hormonale functie.

K. ZIEGLER, *Die Zwischenzellenfrage des Hodens an Hand experimenteller Meerschweinchtuberkulose.* — Het kanaaltjessysteem en het systeem der tusschen-cellen vormen tezamen het specifieke testikelement en gaan in elkander over.

F. PARKES WEBER und O. BODE, *Zur Frage der Entstehung der Erythraemien und Leukämien mit Bemerkungen über die Behandlung der Erythraemie.* — De meest aanvaardbare theorie voor het verklaren zoowel der leucæmie als der erythraemie en erythroleucæmie is de neoplastische. Als behandeling der erythraemie wordt phenylhydrazine (1 tot 3 × daags 100 mgr.) aangeraden; van miltbehandeling zagen de schrijvers weinig succes.

I. ZADEK und A. SONNENFELD, *Das klinische und haematologische Krankheitsbild der metastatischen Knochengeschwülste.* — Door een nauwkeurige analyse der gevallen van algemeene beendercarcinose is het klinisch mogelijk de differentieële diagnose tusschen den osteoplastischen en den osteoclastischen vorm der metastasevorming te stellen: bij het osteoclastische type zijn meer toxische verschijnselen aanwezig als koorts, snellere cachexie en myelocytische bloedbeeld, terwijl het osteoplastische type veel chronischer verloopt met leucopenie en relatieve lymphocytose.

A. JOSEPH und M. GRUNWALD, *Ueber die „Alkohol-Komplementbindungsreaktion“ nach SCIARA und ihre Beziehungen zur Wa R.* — Er is een zeer groote overeenkomst tusschen beide reacties en in het vroege stadium der lues kan de reactie van SCIARA zelfs eerder positief zijn dan de reactie van WASSERMANN.

J. MOURIZ, *Ein Beitrag zur bakteriologischen Diagnostik der Tuberkulose.* — De methode van HOHN is door schrijver veranderd door kleinere veranderingen in verwerking van het materiaal en in de behandeling met lagere concentratie van zwavelzuur. Tevens wordt de vochtigheid van den voedingsbodem behouden door op bepaalde wijze gevormde buisjes.

A. ALTMANN, *Ueber Urämie bei Scharlachnephritis.* — Tonsillectomie in het acute stadium der nephritis na roodvonk is gevaarlijk. Het verhoogd zijn van het reststikstofgehalte van het bloed heeft voor de prognose der nephritis geen betekenis, evenmin de bloeddruk en de sterkte der albuminurie. Zekere kenteekenen van dreigende uraemie zijn niet aan te toonen o. a. kan ook de diurese voldoende blijven.

W. LÖWENSTEIN, *Ueber den Einfluss der intracutanen Injektion auf den Grundumsatz.* — De mogelijkheid bestaat, dat door intracutane inspuiting van een eiwitpraeparaat de grondstofwisseling bij hyperthyreosen wordt verlaagd.

Kurze wissenschaftliche Mitteilungen.

E. KRAMER und FR. E. KOCH, *Nichtschwärmende Proteuskolonien auf Chloralhydratagar.*

ST. GRZYKI, *Beitrag zur Kenntnis der Kreatininausscheidung.*

E. HELLER, *Zur Diagnose und Therapie des Ileus.* — Voor de practijk.

FR. STANDENATH, *Konstitution und Kochsalzproblem.* — Samenvattend overzicht.